

[Morten Lange.]

mesterværk af dygtighed og ansvarsbevidsthed.

Hvis det var meningen, at forligets love skulle lægge en dæmper på inflationen, så er det vel en dæmper af samme type som benzin på et bål, for aldrig nogen sinde har landet set mage til prisstigningsbølge som den, vi har oplevet i de sidste måneder. Forliget skulle efter sigende fremme den private opsparing. Aldrig er der blevet hamstret luksuspregede varer som i de måneder, vi ventede på omsen. Alle, der havde penge eller blot et uplettet navn til en afbetalingskontrakt, er af staten blevet lokket til at sætte forbruget i vejret. Det er mærkeligt med denne afstand imellem, hvad man sigtede imod, og hvad man har opnået.

Som om dette ikke skulle være ulykker nok, har regeringen endog påtaget sig at skære ned på de sikreste og bedst planlagte investeringer: samfundets egne. Man har med koldt blod sat bom for i hundredvis af samfundsgavnige projekter, ikke fordi staten fattes penge, men fordi de konservative kræfter i dette ting gerne ser den slags fornuftige pengeanvendelser bremses. Rødt stoplys for uddannelsesbyggeriet, kulturpause, medens de nye biler bliver kørt til på det vejnet, hvis udbygning forsinkes, huslejestigning uden nogen plan for forøget indsats mod bolignøden!

Det er ikke blot fra et socialistisk synspunkt, at den slags nationaløkonomi er forkastelig. Det ærede medlem hr. K. B. Andersen citerede i går Ingeniørforeningens formand, som havde en overordentlig kritisk indstilling på nøjagtig denne hovedlinje. Jeg skal henvise til det citat, det ærede medlem bragte. Det var fuldstændig korrekt. Jeg vil mene, at det er ganske vigtigt at få slået fast, at man i vide kredse, også kredse som ikke kan mistænkes for særlig socialistiske sympatier, begynder at se skævheden og fejlene i forligspolitikken.

Formålet angives at være at fremme de private investeringer. Det er en sælsom

socialdemokratisk linje at ville øge private investeringer på bekostning af samfundets. Men det er da helt urimeligt at bremse samfundsinvesteringer til fordel for private dito, der endog begunstiges over al måde gennem afskrivningsreglerne. Hvad er det, samfundet får for pengene? Fjernsynsfabrikker, hvoraf en hel del er gået konkurs, fordi de var for små eller forkeret dimensionerede, o. s. v.

Jeg er også bange for, at vi er kommet lidt for langt med overdimensionering af skibsværfter. Gennem de sidste 5-6 år er der sket masser af private fejlinvesteringer; de udgør en alt for stor procent af investeringerne. At det danske socialdemokrati skulle give sig til at være interesseret i kontrol med de private investeringer, er måske for meget forlangt, men derfor synes vi alligevel, at en samfundskontrol her ville være gavnlig. Hvorfor skal der gives skattefradrag for helt urimelige investeringer, blot man kan dokumentere, at det går til et eller andet industrielt formål? Der er noget at pille ved, når vi kommer til skattelovene engang. Der manglede jo igen perspektiv i trontalen.

Vi synes selvfølgelig, at det er godt, at staten sparer penge på rimelig vis. Der kan findes besparelser mange steder i statens administration, hvor man kunne finde ud af, når man kiggede det igennem, at der blev udbetalt løn for et eller andet unødvendigt posekiggeri og honorarer til et ikke-arbejdende udvalg. Der kan altid spares nogle millioner, når man foretager en fornuftig gennemgang af statens regnskaber, men den fornuftige sparekniv har dog let ved at finde de poster, hvor de store beløb kan skæres. Selv med en mindre konsekvent opfattelse af militærpolitikken end den, som mit parti som bekendt har, må det dog være klart, at det er helt urimeligt, at bevillinger til uddannelsesbyggeriet skæres ned samtidig med, at man bevilger 350 mill. kr. til forøgede anskaffelser af militært materiel foruden meget andet. Vort militære budget er efterhånden svulmet op til en